

Epigraph

Empress of the Sun

Scribner 45

1857

Digitized by srujanika@gmail.com

ԳՅՈՒՂԻՆ - Գումանեաց զարգացման մասին Ելլին. Այս ք.

ԱՆԴՐԱՎԱ-ՀԵՂ կառապէտ լինը։ Մենք գեղագործ կեցէմ
մէջ շատութէ։

ԳԵՐԱՄԱՆԻԱՆ - Պատշաճությունների բազումությունը

Digitized by srujanika@gmail.com

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ

ՄԵՆԱԳՈՒՅԻՆ ԿԱՅԱՔՆ ու ԿԱՅՈՒԹՈՒՅԻՆ ամեցյա առաջին օրն Եղջեւ Նորէն մայրաքաջակս դարձան

— Վասովին գործաց պաշտօնելոյ քառ Ծաւ Են
շդացն կունմ՝ որն որ քանի մը շաբաթէ վեր հի-
ման գործեածուած պատճառաւ Գարզապատի բազեներ-
ները կը գտնուեր, աս օրերս Աթեննաւ գործա-
եւ իր պաշտօնը մարելու միաւ:

— Г. սուբիտկոն գրամառակցանին տուած վերջն հաշութեան կանոնական պատճեն է ամսայի մերժութեան պատճառաւ ստակեան գումարը 97,000,401 ֆրանքի համեր եւ շրջանի մէջ եղած թղթապահ 396,606,328 ֆրարին իջեր է: Իր ընդունած լուսազերեարուն գումարը 81,208,000 ֆրարին, գրամառակցան պատճառականութեան թղթերուն զիմունը տուած փոխ ստակեան գումարը 88,400,000, իսկ աւրութեան տուած փոխ ստակեան 203,400,000 ֆրարին է:

— Ես մարտին ական թերը կը ծառացաւ
մեն. մերժին ասութիւն անձրեւերուն պատճառաւ
Եց գետին ջուրը շանալով գետեղերը դանուալու
քաջաբնիւն ողողեց: Ամէնէն աւելի օալիս յա-
զարին ու գեպքէն թառացաւ, ուր 250 անէն ա-
ւելի հործանեցան և օհոգի փլատակաց ունի կեն-
քիւնին կորսնցուցին: Մեր զաւորին ընդհանուր
խռափար Փերդինանդ Մաքու ոպրիդ ուրան անմի-
ջապես դժբախտութեան պատահած աւշիքն ուղ-
ելութեան գնաց եւ անէն անկանութիւն ու առա-
ցուածնին կորսնցընող յնտանեաց առաջ սա-
լաշին:

፭፻፷፲፲፯

ԵԽՈՅԻՔ. Կայսեր Ալբենա դուռ հայոց : Պատ կումը է քրա-
ման շնորհի պահանջութեան մասը : Եթիւ այլք :
ԳԵՐԱԼԻ. Գործեանց զօրագիւղին մահը : Եթիւ այլք :
ԱՆԴՐԱ. Հայութանանի ըսեր : Ախով գետակնունը : Գործը
մէկ համար անձը :
ԳԵՐՄԱՆԱ. Գործակցութեան ժողովն ըացուիլը :
ՕԲՐԵՆԵՐԱ. ՏԱՐԱԲԻՆԻՆ : Անշնու գուշան : Պատառը
մէ այս կարգագրութեանը :
ՈՒԱԽԱՐԵՆԱԿԱՆ. ԱՇԽԵՑԱԳԱՎԱՐԻ ԱՐՔԱ : ԱՐՔԱ ԿՈՎՈՒ
ԲԵՋԱԿԱՐԱՐԵՐՈՒ :
ԵՐԱԿԱԿԱՆ ԽԵԶԱԿԱՐԵՐԸ ՏԱՐԵՐԱԿԵՆ : ԱՅՆ ԱՐՀ :

ԱԽՈՅԻՔ

ԱՐԵՆԱ : ՀԱՅԵՄԻՔ :
ՄԵԽԵԿԱԿԱՆ ԿԱՐԵՎՈՒՄ :
ԱՐՔԱ : ՀԱՅՈՒՄ : ՀԱՅՈՒՄ :
ԱՐՔԱ : ՀԱՅՈՒՄ : ՀԱՅՈՒՄ :

— Վարոսին գործաց պաշտոնեայ Թուլ Շահ Էն-
շդաղն կունեն որն որ քանի մը շաբաթէ վեր հի-
ւանդութեան ու պատճեաւա Քարլսպատի բազիկր-
ները կը դժուռէր, աս օրեւ Ախենու գործա-
ւու իր պաշտօնը վարելու սկսու։

— Եւս ուրիշուն գրամասնեղանին տուած վեր-
ջն հաշուին՝ նայելով՝ Հոկտեմբեր ամսցն վերջն
իր պատրաստ ստահին դումարը 97,050,401 ֆիր-
մին հասեր եւ շրջանի մէջ եղած թղթապահն
396,606,528 ֆիրմին իշխր է։ Իր ընդունած յու-
մայակիրերուն գումարը 87,208,000 ֆիրմին, գրա-
գռած ած պարտականութեան թղթեւրոն սիմուր

— Պատզինոյի զիմաւոր ըստ կիմերէն շատիրը
կը հաստատէն թէ կայսերական կատարութիւնը
բարձրաց զին գրան Գանիս բնան իշխանութեան
նկատմանից տռամ վերջն ծանուցագրոյն մասին իր
պիտոր բյայ, եւ ինքն ալ իշխանութեանց մար-
տակուն ինպրեն եւս պիտոր քաշուի։

— Ես մասերս կոստանդնուպոլիս կեցող գաղ-
զական գեոպանը զարձեալ իր կատարութե-
ան ինպրեն որ զինքն իր պաշտօնէն եւ կանչէ-
ստկացն Գորգիոն կազզէ առոր գործադրութիւնը
մինչև Դանուբիան իշխանութեանց ինպրեն կա-
տարեալ որպատին ու աշարդին։

ԱՆԳԼԻԱ

Հայությունը պատ իրեւ կը սահմաց-
նի. մերժին սատրի անձրեւերան պատճառաւա-
րոյ զետին ջար շատալով գետեղերքը զանուալ
քաղաքներն ուղղեցի: Ամենէն աւելի բարխ բո-
լոցին ու դեպքեն թատեցաւ, ուր 250 տնէն ա-
ւելի կործանեցան և Ծոգի փլատակաց տակ կեն-
քի ընի կործացըցին: Մեր զատաբին ընդ հանուըր
կոսափար Փերգինանդ Մաքո ոպրիդ ուրան անմի-
ջապես զ ժախտուալեան պատահած աւզերին պց-
ելութեան դնաց եւ անէն տեղ անելնին ու տա-
ցուածնին կործացընող բնամեկաց առաւ սասկ
ըաշխեց:

ու գեղեցը կամբացուին և դէմ զնելու ուստասութիւններ կը տեսնուին: Ապրամքը երակին թագաւորին 10 ասպրուան որդին իր հօրը գաւզ նառկուին և նոր գրաշանեաներ դրին, ու ըստիք յանուան նոր թագաւորին յայտարարութիւններ հրատարակեցին, ժողովու րդին ն ապրի ամեն առարկերի ազատ ըրին, և զօրաց վայ հրամանաւոր մը դրին: Կաեւ ուսուած մը դրին: Կաեւ ուսուած մը ամեն ամի իշխանութիւններ մը գլուխ կեցած շատ տեղեր յարձակում է կը ընէ և նոր ապրամքներով իր գունդը կը զարացընէ: Երեւն զէմ իսրակուած անկանոն ձիաւորները շոյնովէն Ուկացի թագաւորին զօրըն իրեն շնոր մուցան:

1 զորենս զօրապեար (բենմասի զբանաւոտուրին մէկ աղջակածն) որն որ շռաւարուրի ապստանք զօրաց դեմ դ այսու էր, անմըմք յազդուելով ետ գանալու տոփուեցաւ: Այս քաղըին մէջ ալ Անգլիացիք մօծ վնաս կրեցին, ապստամբաց գունզ մաս քաղըին վրայ եկած էր, ուկայի անգղիական զօրքը զանանք զարկաւ եւ եւ մզեց: Նցյ ժամանակն ինենց տառլքներէն (քուն) մէկը գէշ շարժում մ'ընելով՝ Հնդիկները կրուզ եզն քաղաք մասնել, ուր բանաերը բացին, կարստուողներն ավանդութիւն ու քաղըին ցած ժողովրդեան հետ միացած՝ շատ աւեր եւ յափշտակութիւն բրին: Աս բնիրը Լոնդոնի մէջ շատ գէշ ազդեցութիւն բրին, եւ Տէ՛չին ունեաւ բուն ու բախութիւնը գրեթէ որին ացուցին:

Տեղին առանք վրայ Պատմայէն եկած թրդ-
մելոն Հայութաւ տեղեկոթիւնները կու ասն.
Աւոստեմբերի Օին պաշարման թնդանութենիր Տեղ-
ին առ զեւ Հայութ էն. Ախյալն զրապետն ան-
միջապէս զննուիր մարտկոցներու վրայ զեւուզեց:
Ապասամբը ամսոյն 10ին եւ 11ին երկու յարձա-
կում ըստն, բայց կօրառով եւս մզաւեցած 14ին
քաղաքը գերափակած էրու սկսաւ, եւ 15ին երկու
խրամաւ բացուեցաւ, առաջնունը Մորա պատուա-
րին, իսկ երկրորդը Լոհօրի որատուարին մաս. 17ին
առառուանց Մորա պատուարն յարձակմամբ առ-
նուեցաւ, ապասամբը շուտ մը նցին առզին եւ
քաղաքացան եւ վաստի ոշուարակն որ Հանեցին,
որով շատ անզիւացի զօրք եւ պաշանտուիանիւնը
կետագներնին կօրուցուցին: Առոր վրայ զօրոպէտն
Հրաման տուու որ անկէ եւս քաշուին, վախճառով
որ արիշ ականներ ուլ բացուած են: 20ին բաշ-
ուին ամեն կոտու սունուեաւ, եւ առասամբը իսու-

զառ որեալ է երպար և բաշունիցն: Ա յուսուում
պաշասնակալներուն մէջ նաև ամբելսն զօրա-
պեան եւ գոտիքի գնդապիտը կը գանուին:

Հայոցների է. Այլահապատի կողմն ալ բոլորս
վին խառնութեան մէջ է. Հաս երկու կողմդ զօքք
ապահովութեան գրօշը բայցն եւ դէռ ի Տի-
նարուր համբայ երկու հանտեղի արքասամբաց չեւա
միանալու համար. իբրև համանատառդ Գալիքը-
Մինչ անուանի մէկն է: Գոշչմբեն Ընդդիմութ-
ութեան եկալ զօքքը Ծնդիկ արքասամբերերին
յազդուելով ցրաւ եցան: Ապիքազ այս մէջ կ եռ մէծ
անձնութիւն ու լոփի տիրանէ է. որպէսուու. մէ-
տքու առ քաղըն մէջ գուակից մէրիւն մը բայց
ու եցաւ: որուն վախճանն անէն եւ բոլոցիներն
սպասենէլ եք:

Վանդզեաց զորքն ամէն առթի մէջ իրենց
գլուխինդրամեան հոգին կը ցաւքինն և որուա-
քս կարգի անգծօւթիւններ ի զործ կը գնենու
աւ թէ մոշչն հաւատարիմ Ֆույող Հնդիկներն
անինայ կը ջարդուին, պղ նաև կանգու ու ալպը
ալ իրենց կատաղութեան վու կը լաւանի Ապրուն
դպրումն ը բարբարուութեան վու գործքերն արդեւիրա-
համուր մասնաւոր յայտարարութիւն մը հանեց:
ոսկայն ոչ առիկոյ եւ, ոչ անգղիսկան պաշտօ-
նակալաց ըրած ձիգերը կարսղ կը լայտ զինուա-
րոց կատաղութիւնը մէջմացնել:

— Այսպէս թագաւորի կողմնէն եկած դեռ
պահները Բարդ ամենք հասան եւ թագաւորական
պատուավ ընդունուեցան : Կոյն որը Գայլքին տես-
նելու արժանի տէ զերը պարտելն եւը՝ գէպ ի
Լուսոն ճամփայ երան : Դիսպաններն օրոնեց Յ հո-
գի են եւ իրենց հետ ԶԱ ուղարկուոր ունեն Ա բա-
տորիս թագուհին իրենց վեհապետն կալվանէ
շատ ծանրադին ընծաներ բերին :

— “**Է**պահ լրագիրը Դանութիւն իշխանութեաց
ինչը ըստ վայ Շետեւեալ Համուտելը կը հրատա-
րակէ : ”**Ա**սածի եւ Պուդրեցի առևանելը մէծ

Ըստէի առաւելութեամբ իշխանութեանց միանալի պաշեցին : Առ օրոշումն ամենեւին առարկցու չէր վերըսներ . միըլին ամիսներն առ երկու զինա օր քարաքննիրուն մէջ եղած ձիգերն եւ զրգութեաններն անտարկակցոյ առ վահաճանուր պիտոր ու նենային պահպան կը ցանիք որ Մալուա եան-Վալա լաբական պատրաժաւորներուն ոյսպիսի օրոշում մը ընկայ զրգիւ արուեցաւ : Ասուր իրուկան եւ օգտակար նորոգութիւններուն վրայ Խորհրդը թող տալով , բայց մասոց բանինին առ անդործաւ զրեցի Խորհրդին վրայ դարձուցին , վասն զի՞ միութեան ուղղործագրեցի ըլլալուն արգելն շատուց անեն մորդ համարած է : Գամանեան Խորը անն առիններու մէջ եւ մատեր գործեալով նոր ծանուցագրագի իր կամքն յայտնեց որ երբեք պիտոր չհաւանի երկու իշխանութեանց եւ իր տերութեան մէջ եղած կապը քակելու : Վար

աւերտթիւնք ամենեւն իշխանութիւն չունեն
սուլթանն առ որոշումն եւ կենալու սահմանը,
միութիւն ուղղացներն առ առանեն ոյնո՞ր ջնուռ-
յին որ օմաննեան կառավարութեան իր միաբը
փախել առնէ: Ասցոնի բան է որ Դաման առ Խոր-
դըյն մեջ Ասուրիայի կազմուն կառարել պաշտ-
պանութիւն կը գտնէ: Այս սուրիա տող մէջ այն-
չափ ացեցութեամբ կը գործէ որ Հաւանակա-
նարար մերըին միջոցներու ձեւը պիտօ՞ր զարդէ-
քան թէ ողիա՞ր թողու որ իր սահմանն զայ-
նուր, իրեն թշնամի եւ բարբառնն իր վասնդաւոր
զբացիին կախամ ունեցող աւերտթիւն մը կանց-
նաւիր Օսմանիան տերութեամ էւ: Այս արիայի կար-
ծիքը նաև մը կարծիքն է, եւ մէկի կերեւոյ օր
Շնորհա որն որ ուրիշ բազմանք չունի բայց ե-
թէ Երաբայի խաղաղութիւնը հասաւառուն պա-
հել, ամենոցն իրաւումք առ երկու աւերտթիւնոց
կարծեացը պաշտպան էր Ալլոյ, օրնիք ամենէն աւելի
իշխանութեացը ինչը մէջ չափ անեն, եւ
շարժուիմուն կամ գաւունանութիւնն որ հետեւու-
թիւններն ամենէն յանաջ պիտօ՞ր կընէ:

Հիմայ տեսնելով թէ որոնք են ու Պաղպա-
նալաբներն են ինչ է իրենց պահանջակը Բնու-

թե՛նէն բոլորամբն անպատճառը երկու գաւառաց
ընակինքն են, որոնք տեղի ժամանակ յաշխակ-
մանց ասպարեզ եղած են: Զորս տարուան մեջ

իրենց երկերը, Առասաց, Առաջինից ոչ եւ օս-
մաննեանց զբարեն գրաւուած աւետոն։ Օխուուրա-
կան հոգի մասնեւոց Խորխուրդ մը չեն որ կր-
րաւ ըլլան ապագայ ժամանակներն իրենց Երկերը
թշնամուաց զ էմ պաշտպանել. Ի թէ պատիսի աղջ-
մայ ըլլացին, շատ վաստուուոր բան էր ամոնցձեւ
անքութիւն մը կազմիլ և այնպիսի կախուդ նիւ-
թէ մաւրագական շնչերին վերջին քորը շնելու
Ձէ թէ Եղիպատ. - Վարդպետը վար զաբնելու հա-
մար՝ պի համազուած ըլլալով որ ճշմարտութիւնը
յացնելը հարկաւոր է կը տեսնք թէ առ մաղ-
քուրը ու իր քաղաքակրթութեան ոչ աղ եւ

բարուցին ու սպազմակենցը համար անհրաժեշտ է առաջին մը կազմելու որբեանի է: Եթ կազմին մասներն են նախ պաշարներն որոնց գործքն է իրենց սահմալը Այսենոցի եւ Փարբիչ մէջ շատրվել, երբ կրօդ հետղականը որոնք Խռուաց կայսեր զրոշակիրներն են եւ անկէ ըստ Համբոյից կը կառավարի, եւ զերութեան վիճակի մէջ զանազան գեղացիներ, որոնք ոչ միու և ոչ պատուսկայութիւն մ'ունին որ իրենք պիտի կը իրենց գոտուած խեղջ պիճակնեւ ազատերու ձիգ մ'ընեն: Աս է ան ժաղավարութիւնը զարն որ ազիտութիւնը պե

ԳԵՐԱԿԱՆԻ

Գերբունքաւո՞ զաշնակցութիւնն առաջըն տարերո իր խառնին սկսաւ : Ար զիստո՞ր Խորհրդի նիւթը Ծիբզաբիկ-Հոյշգոյնի զբառութեանց խնդիրն է օրուն ասհմանադրութեան մէջ Տանիմարդպղի կատարութիւնը (օրուն ասկին են առ պատմինները) Երկայն ժամանակէ վեր փոփոխութիւններ ընել կազմ : Աստղիա եւ օրուսխա (օրոնք իրրեւ Գերեմանական մեծ տէրութիւնը ասխնդրոյն մէջ մոած են, օրակչեան) Ծիեզաբիկ-Հոյշգոյն զերմանական զաշնակցութեան մէջ մոած է) իրենց մինչև Հրեց զբառութեանց իրաւունքը պաշտպանելու համար բանած ընթացքը ժողովոյն առ ծըլ զրին, միանդամանց ասկէ եաքը դործուծելու միշտոյնին ալ անոր ծանուցին :

ՕՍՈԱՆԵԱՆ ՏԵՐԱՒԹՅՈՒՆ

կոստանդնուպոլիսի Հակոբի Տաճարի 24ին կը
գրին. Աելիսա վաշչարին նորին (մեղքորդ անդամ)՝
Մայրութեան պաշտօնն ընդունիլն հասեղաց
զինաւոր գեւաքն է, որն որ ամենուն խօսուցուն
թեան նիւթն եղած է: Ես անդամ, բնոշես հաս-
տառուն տեղէ իմոցոց, մ. Հոմիա Առվթանն առ-
պաշտօնին բացարձակ էնթառութիւն տուաւ ա-
մեն աերութեան սպահակը գործուցւթիւններին
իր ու զած կերպուն զլու ի հանելու, որովհետեւ
մեջապեար տեսաւ որ ամենն ունի Աւելիու փա-
շցին ձևագովս ուկրութիւնն աղեկ կը կատարու-
թի: (Մայրութագործի լազարիներէն մէկուն ե-
կած Տեազգրական լուր մը կը ծանուցան թե-
գութիւնն և սեպու հն առ նոր փոփոխութեան մրցա-
մած ուհանութիւն մը ցուցուցեր է, եւ նորէն բա-
րեկամական հապահեցւթիւնները կարել կուզ)

— Եւ բարձրական Տիեզրականութեան խնդրելուն
ուսնուցի պէյք մեջարծես հաւանեցաւ իր եր-
կինսերուն մէջ նոր կարգադրութիւն մը հաստա-
րակել, որով կրօնի ազատութիւն կը տայ եւ նոր
զատաստանի օրէնք իւ տական մը կը սահմանէ

Օ Տ Ս Ո Ւ Տ Մ Ն Ա Կ Ա Ն Ք

બુદ્ધિમતી

ԱՐԵՎԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆ ԲԱՐԵՎ ԹԻՏՎԱԿԱՐԵՐ

Դրաբեն պիտի իւս եւոքն ամէն վախ եւ ամձ
կութիւն բազումն բնձմէ հետացած են եւ ոյն
չափ առցցած էի որ իրապի ամէն վասնոնքն
բան անվհեր զ էմ ելլել: Աեր վար իշտ ան-
դը շատ հետօ չեր ու կրծեն որն որ մեր ընկեր-
ներուն գերեզման եղած էր: Արքիններ, ունի, մա-
զէններ եւ ուրիշ ընթարապի սոլումներ առ աւերի
եւ արականութեան անզ կը վասացին: Արտասա-
րնկելու ընտան հոգւոյն կողմ աղօնիք մ'ըներին
ետքն, որտեղինք ծավեղեցքն աճուպարել ու հնա-
կրիսյ պատազվ՝ մեր քաղցն անցրնել: Հային թէ-
քանի մը հարիս քայլ ցաւա աջ գացած էինք,
յանկարծ պյի մը միշտն ձնեց վայրինիք դուր-
յարձակեցան եւ մեզի հանենլով՝ զաւալանի մը
հարուածուք զբեցերս գետնը ձեւեցին: Վւար-
կոց հնդոն ալ զետինը պատկալին վրայ նիկան
որով ևս ժամանակ ունեցոց մեցինցո ժաղմելու
եւ աւրծանակներս գործածելու: Ըստաց ուշա-
նալու յարձակողոց վրա հասոց եւ անոնցն իր-
եւրոպ զարկիք գետինը պառկեցուցի: Երբորդ վայ-
րենին՝ որն որ իր նիշակառիք զբեցերս զարելու
կազմը, առ ահմանելով վեր ցատրեց: Կայն ժա-
մանակն ընկերու ալ կարու եղաւ առ ելլել ևս
իր կաշգրուուն զօրութեամբը վայրինուց մեկուն
ձեռքէն րիբն առնելով անհոն երերին ալ գլուխ
սկառաւակը չէ լուրջ:

Յա ամեն բան պիտի շուտ կատարուեցան
լը ինցան որ մենք եղածներուն հաջի կը հաւատագիրկը,
եւ ապշտի պէս մեռնելուն քափու կեցած ա-
նոնց կը նայեմնք, մինչև որ հեռուեն արևանցինին
հասած աղօղակ մը զմել մը թժրութենէն որ-
թընցուց եւ մեր վտանդի մջ ըլլալը մէջի յիշե-
ցաց: Կերեւայ ինչ խնձէտ արձակուած ապրեա-
նակներուն ձայնը վորովնեաց և սադրութիւնը մըր
գոր դարձուցած ըլլայ: Հենք կրնար զմեց որու-
շէլ ինչ արդեօք զեսի ի ծովածոց յասաշ եր-
թանկ ինչ զ անուած անցէրնիս ուսէցը լուսնիք: Ա-
միջոցիս իմ արձակած զնոպակներէս զարուուած
վայրեններէն մէկը՝ զըրն որ ևս մնաած կը հա-
մարէի, ոտք ելաւ եւ կ'ու զըր վախչէլով ողջիւ-
սակայն զինքը ըսնեցինք ու զօրնելու մերցըն լո-
գոր էինք, երբ որ յանկործ և դիրսին միար-
եարհաւրդ մինկաւ որ գուցէ կրնակը նոյն մար-
դը մըր սպամին դրդեածէլ, ենիւ զինքն ստիպէնք
որ մէզի ընկերանոց: Ասաի զինքը հետերնիս ա-
սինք և նշաններով իրեն իմացուցինք որ երբէ
վախչէրու փոքր փոքր մը ընելու ըլլայ անմիջա-
պէս զինքը կը ապահովէնք: Մահաւան վախր զինքն
սպամից որ մէզի հարաբեկի, եւ սկսաւ մըր քր-
մէն յառաջ երթաւ:

ՆԵՐ որ պյանդիսի տեղ մը հասանք որ ժայռ
ուիրը կը լինեացին և ամէն կազմ արձակ գաշտ
էր, սարսափով տեսանք որ վայրենեաց բաղմա-
թիւն մը կասազաթեամբ եւ ոռնալով մըր վայր
կը վագէ: Ազգեցնեք նորէն եւս զանալ ու որու-
չուելու տեղ մը վնասել: Բայց նցն միջոցներ
ծովեցներն երկու մեծ նուազներ տեսանք, որնց
մէկուն մէջ հարկաւոր եղած թիակներէն զա-
ռաւել շատ լիբայներ ալ կը գտնուեն: Ըստ մի-
շան մասն օճառ ունենաւ աւագուեն ծով մասնիկ ու

Դա յաճանքեն մի կանուն հետայրած չենին
երբ որ յանկարծ առգելինին մնկա որ վայրենին
երկպորդ նաստիլ կընան մեր ետևելու համեմ՝
զօրծածել: Եւ Տարկ է որ ամեն վասնից յանձն
տանելով ետ դատախանք է: Վանիկաց ալ մեր ներք
անցընենք: Վեցմենիք մեր մթաքն իմացան եւ սկր
ուն աղցագակնին առելի եւս սաստիացընել ու ըն
թացքնին կրինապատիկ շաւացային որպէս Պ
մեռնէ յառաջ ծովեղերը համեն: Խոկ զմեր յու
ահառութիւն ու վատագին սաստիկ թիւնն յոր

դորեց օր ճիզ լընխ կրթութառակենք, որով մայն
մեկ վայրենի մը մեղմ յառաջ նաւակին քոյլէ¹
հասու, առկային իր առ գործքին համեր շարապը
առաջեց. բեկերս իր առուճակակէն արձակած
վնդակովն անոր դլուխը ծակեց ու մոռած զե-
տինը ձգեց. Մենք նաւակին կարող չեղանք հե-
տերինիս առնուլ վուն զի մեկ հոգին առաջին մեջ
իրաւ էր, առաջ համեր յատակը ծակծկեցինք եւ
անդրծ առական թօնիք. Նցյու ժամանակն երկու
վայրենիր մեր քովն հասու ու կուզենին զմեղ նո-
րեն բաց ծովին երւելն աբրեւուլ. սակայն մեր
դասակներովն զիրենիք դիմէ դարձուցինք եւ ա-
մենոյն վրաւթեամբ թէ գաշելով յամաքէն հի-
ռացանք. Եւ օրովհնաւու գերի բանուած վայրենին
այ ասիած էինք մեզի պանելու. Քիւ ժամանա-
կն վայրենուոց վախէն ապատեցանք:

Ի վերաց պար ամենայնի վիճակին զեռ շատ
խողդ էր. ջախջախ նաւասկով մը ընդարձակ եւ ա-
նապահ ովքիանունին լրաց կը գտնուեիմք, եւ ու-
րիշ պոշաբ չունեիմք բայց եթէ ըստ պատուհանն-
նաւասկին մէջ կտնուած երեք կրիաներն ։ Խսկէ
դաս պէտք էինք մասնել որ բերեական երկաց-
նաւեր. ձևուը ծանեցած էր. պէտք եր մեր բը-
նելու ու զըստի նը շուտով որոշել: Մեր երած
կդրուին քամիբը հ—ի որբիշ կզգիներ կը տես-
նաւէին օրոնք իրացնէ հ—օ ժամ՝ հեռու կի-
րւապին, առկայն ամեններն յօժարութիւն չու-
նեինք տանցոց մէկուն մասնալու: Դէպ ի հի-
մու գտնալոց խոհմանմիւն չէր, վասն զի տար-
ոյն նոյն ժամանեան ան կողմերն ի հորիշ ծովու-
ուուուց գոյուած էր, ուստի մեր կեսպէն աղո-
ւելու. արիշ միջոց չեր մնաք բայց եթէ դէպ ի
հարաց յառաջ երթալ եւ չն մեր տարրուստը
հօդալու կզգի մը գտնել:

Վաճառք յաւաղ մեր նաւակը քիչ մը նորոգ էլու ձեռք զարկիմք . զգեստներնեւ պատահ բաժի , կարդերազ անոր Ձեզ քառածները դաշեցնիք առելրդյ թիւիներով անոր երկու կազմի բարձրացնիք , որովհ զի ծօվուն ջուրն որն որ նոր

Համանակը հայէլ ոյ պէս շխափ էր, ովքիծու-
թեան տառն ներս շմանէ: Խիսկիներէն մէկն ալ
կոյժի պէս անկեցիլք ու շապիկներնուս մնացած
կուրներանին ու ադաստ մը շինելով՝ անոր վառ
բայցիք: Այս ամենայն պատրաստութիւննեղը
լիբնային եարք նուակը գէու ի հարա դարձու-
ցինք. ուզ շատ հաճոյական էր. մեզմ սղին մէ-
հիսախէն գէու ի հարա կը չնչէր, և պուն վառ
ամենն, ին սառց շէր նշանուեկ: Արբաներուն
ամենն մեծը մացոցինք, որն որ մնի ախորժու-
կան կերտկութ մ' եղաւ. իր ինեցին ալ անձրեւ-
ջուր ժողովոյ ամանի տեղ եառացեց, ու առ
քաղցէն ու ծարաւէն առաջնուելոյ մաս չունեինք
Եւյուղեսով 7—8 օր շրբունակ յառաջ գացնին
եւ պաշափ ժամանակուան մէջ գէու ի հարա
շատ յառաջ դայած պիտօր ըլլամք, վասն զ
ըլ թէ մոյն հափ, այլ նաև զին հոսանքն զմեզ
նշոն ուղար թեամբ յառաջ կը մղէր:

Վարտին առաջին օրը մեր զիմացն եւուղ ար-
տաքց կորդի և վարժանալի երեւյգմներէն հե-
տեւցուցինք որ բոլորովին նոր և անծանօթ զա-
ւա մը մասն ենք: Հարապին հորիզոններ վրա
նորր շոգի մը բարձրանալով պատ մը ձեւացնոց
որուն մեջէն առեն առեն լուսաւոր բոցեր կ'եւ
լին, նոյն ժամանակը նույն ծովին ըւրբ աւել
թիրմութիւն մ'առաւ. եւ իր զօյնն պայտաթիւ
մը կը եց: Վարտին երկուքին ծախուն կատարեաւ
հանդարասանթիւնը թցի առաւ որ մեր զերաց
հետ երկայն խռատկութիւն մ'ընենք, որուն լի-
զան քիչ մը համկընալու սկսուծ ենք: Արդէ ի-
մացակը որ նոյն կը լւաց խռամքն ութ կզգնիր
կը բազկանար որոնց ամենուն կայ շալեմնեն կո-
ւառիմնն անուամբ թագաւոր մը կ'էշներ, ե-
թէ իր կը զն բնակիւթը նառակ չ'են շնոր ոչ
միոյն լառու կը զարծածեն, իսկ ան նառակները
ըստ պատահման որիշ հետաւոր կզգիէ մ'իրեն
ձևորն անցած է. իր անունը Դաւ-Դու և՛ Ա-
կըդոյն անունը Զարալ է:

Հետեւեալ օքը զբն տարութիւնն աւելի եւս
տառակացաւ . միանգուածոցն իր թափանցիութիւնը
կորսնցոց ու կամի նման կերպարանք ժ'տաւ :
Ենք եղած աւելի ջուրը հատարեալ հանդարտ էր ,
այս մեզմէ քիչ մը հեռու հատարեալ կ'ենար ու
կը քրիբրար : Օզին հանդարտութիւնը միշտ կը
շարունակէր , ի վերաց պար ամենայնի ծովան հո-
սանքն զմել և ճ արուղալի եամբ դեղ ի հարու-
յունաց կը առներ : Կիտենիք օք բեւեւական ձե-
ռուան ժամանակն հասած է , առկայն առնեւ մն-
յաւը ընթիր զցար , միայն զարմանալի թիւրութիւնն
մը զմել դրաւեց՝ որուն պառանձաւը չկրցանք ի-
մանուլ :

Հարիզմնին վրաց երեւցող շողին սկսու աւելի
եւս բարձրանալ, և ապադ ջուրը մեզի աւելի մա-
տեցաւ ու շոգուն մեջէն և յոդ բացերին տեսիլ
կենդանու թիւն մ'առին: Քարակ գորչ մախրի նը-
ման փախ մը մեր նաւակին եւ, անոր քովմբը ծո-
վան մէջ սկսաւ թափուիլ, որմէ եաբը ջրին ե-
ռայն ու բացերուն ոստակութիւնը մեզմացաւ:
Զարհարած վրցենին երեսի վրաց նաև ուն յո-
տակը նետա եցաւ: Եւ ամենեւին կարող չեղածը
զինըն համեզել, որ անկէ ելքէ: Մեր հարցութիւ-
նուն ամենեւին պատասխան չէր տար, ոչչ միայն
երրենն երեսն հեծութեան չայն մը կարձակէր:
Դաւ, բեզեկութիւն վրաց տիրութիւն մը տերեւ ու-
բերեն ամենեւին խօսք չէր հաներ: Ես աս բա-
ներուս շատ միա չէր գներ, որպիշտու իմ վրա
ու անիմանաքի թուլութիւն մը տիրած էր:

Ուստի 21ին թանձր մութ մը մեր բոլորտիքը
պատեց։ Մոխրի անձրիք նաև ըստ մէջ սկսու-
ի կիզաքից բայց ծովան մէջ կնալուն ուեն կը լու-
ծուեր։ Ասկզագաւ թռչուններ գունդագունդ մեր
գլխին վրային կանցնեն և դեռ ի հարաւ կ'եր-
շու ու առ մասունք նաև մեր առաջին մասունք

թային։ Առ միջօցին Խոստու մէջ պատկազ գտնել։
Նին թե եթե շարժում մ'ըպա, որն որ իր վերջուն
շործումն էր, քիչ մ'եռու միտ զրինը և աւ-
տակ որ ամենայն կենդանութիւն իրու հետա-
ցած էր

Վրթուր առ մօտերս յանկարծ վախճանի լոյն
իր պատմութեան վերջնի հասուածին ձեռապիցը
կը բարու եցաւ։ Պատմութիւնն ըստարակողը կը
խոստանաց որ եթէ նոյն ձեռապիցը զանէ, անփո-
ջապէս հառաջակութեան կը հաղորդէ։ Դուք
Եւ գերս գետ ուզ, Եւ Ալյինսու գաւառին մեջ հա-
տուուած է, զարն որ հրատրակիցը վիտուի
որբանոր տայ։ Անառակցոյ իր տալու տեղեկու-
թիւններն Ալյուրին պատմութեան անկատա-
մարք կը լրացրին։

ԵՂԻՈԶԵԿԹ

牛乳販賣

Հայուսակելիքին օճռողը .

Հետո Հանդ արքայի թուղարակնեան զարգութափառութեանը մեջ ծանօթակի հու տակալի պատմութիւնը աղջուական ծնողացը վրայ է Ագուստինը պիտի իւնչի, Նցյա երկրին մարդուազարքը, զարն որ հզօր Հռոմացեցիք արդ էն Քրիստուն յառաջ Գալլութի լուրջ Եղեգին վրայ կառուցուն էնն. Հայրը ծիրանիս ու մարդը պատկանի զարգարուած։ Աս երեւեցի ու Նշանաւոր անձ պատմութիւնը պետք է Հունդ արքայի պատմութեան մեջ մեջին։

Հոմագործան, Մաճառներուն երկիցը, սայդ
Երբայցի նուազ Տաճաճ երկիրներէն ձեխն ե
բայց ապկան աղջաց պատճեն թեան մէջ շատ ե
րեւելի և զար է: Մաճառները կամ Հունարա
ցիք քրիստոնէն եռպէ զեզ ի տաներոր
զար տասցան առ երկիրն, որն որ գեռ շատ փա
րենի ու ամեցի եր: Երեւաք Նշն տանեն զեռ չե
թանոս եին, օրոնք ցըւուած խումբերով մերձակ
երկիրներն առաջատակութիւն կ'ընէին, և վայրե
նութեամբ ու անցթառ թեամբ, առանութեամբ:

յատիշատկութեամբ տեհն էզմբ սպառափ, պիտ
ու թշուառութեմին կը տաքած էին: Կայն իսկ ի-
րենց մէջ վայրենի, պատերազմական ու անառողկ
իւանք ոչ կը վայրենի, անառաներու: Այդ կը ընտ
եւին և Երկիրն անհշորի կը թուզմին: Եւ պա-
պէս գրեթե ըսոլը երկիրը սուկոյի վայրենու-
թեամ մէջ անսպարցին գաղաներոյ ու մարդիկ-
ներով առանց ապահովութեամբ էր: Այ որ զը-
րահասաթեամբ ան ահեղ անտառներուն մէջ կը
մօլորեր, սուսոյի ձնհուան վոհ կը ըլլաք, նիշու որ
մէ որ վայրենի գաղաներուն շեր վարատուեր
անցու շա կասաղի յափշատկներէ կը թարգաւոր
ու կը սպանուեր:

Այսպիսի մեջ թշուառ ու ցանցի հանգաման նաց մեջ եր Հունդարիա Նոյն ժամանակ, որն որ հաւանականութար աւ եղի տրքածելի ու դէշ վիճակի մեջ կը մնանէր, թէ որ, Ուշու Ա. Դ. երդանխայքի արդար եւ որինաւոր թագաւորին ատեն, Տէս կենաց արեւ մը Հաւագարիոցի մեջ չժագեր:

Ազն իր զինառակոն զօրութեամբը վայրեանի
Մահունեալը նուածած էւ բանց մեջ կարդ կա-
նոն խովծած էր: Խայց ասի որչափ Նրկան կրնապ-
աւուառքիւն ունենալ վայրագ ու անկիրթ ապիտ-
մը մեջ, որն որ գժուարա, կամ ամենեւին, ոչ
քողզաթեամբ եւ ոչ ալ խստաթեամբ, աչ
ըստութեամբ եւ ոչ ալ օրէնքներով կազերս-
տակ կրնաց կնուք: Քայց ան բանն որն որ մարդ-
կային կապողաթեան ու իմաստութեան անկարելլ-
էր, գլուխ տարա ամենակարող եւ ամենիմաս-
շասունց նախորդնամութիւնը:

Կայսեր կամաց ժամանակը հետո հնաւութեաւ գործ զատաներ ու ընտանիքներ գերմանիացէն Հռու գորիս կը դավանէմ: Առ զավթականները ջշմարիս քրիստոնեաց էին, որոնց մէջ կը զտնուի էին նաեւ քարեպաշտ ու եւանդեատ քահանաներ: Առ բարեպաշտ անձինք՝ որոնց միտու սաստիկ կը խացէր Հանգարիացիք զմրախատ միմանին, երեսի վրա ձգուած անուանուց բնակչութիւն Աստածոյ ապրուս, թիւան աւետարանն ոկան քարոզի: Ասով առ առ ածացին օր Համաթեատր, գործի հզոր որանցեւ մքը կատարուեցաւ: Աւ տարածին ըստը՝ Երկնաւոր հաս ադայիններով պատերազման ընթրուն կարծեց որուերը ջրամուցուց ու բարբուեց, ու զիրենք պարմանակի զորութեամբ մը քաղցր ու առ բոլոր զգացմանց ընդ ունակ բրաւ:

Հնամբը չեղական գարձին երջանիկ հետաւոնքին և
սերին ամեն կազմ՝ երեւցան։ Առաջի խոսքը թուղթ
ին նորագործ աւազակները վայրէն առաջնուն գո-
տարները, զԵնքերին վոր թուղթին և զանոն
արօփի ու ըրչի հետ փախեցին, և իրենք զիրենի
երկար օր ճամփեան տաւին։ Ամանը ալ գաղթա-
զերմանացի ընտանիքներու հետ բարեկամն թիւ-
խառնելով, անոնց տեսուկ տեսուկ շոշակ
արչէնասներ ու ձեռագործներ կը սորվէմ։ Վա-
նորագործները մէրիմէկ նոր մարգիկ եղած էի-
ու սկսան ալ նոր և ապէկ կեանը մը վարել
հնդնակամ իրենիք վերհնակ կառավարութեան հար-
զի ու սրինաց տակ ձկնցին։ Իրենց բարեպաշ-
քահանաները կը սիրենին եւ իրեւն բարձրագոյն
կարգի մարդիկի կը մեծարեն։ Կարգաւորութիւնն
ու բարցականութիւնը, խաղաղութիւնն և աշ-
խառոսութիւններին իրենց կենացը կանոններին էի-
ժառա մը սկսան ի գործ զնել ամեն տեսակ ա-
ռաքինութիւններ, որոնք տառաջացն իրենց որո-
տին բրոգրամն օտար էին, և յարկանան ա-
ռատը կը մնացին, թէ որ բրիտանիկութեան ա-
ռառաջացին վարութիւնն իրենց սիրաք շփանիր

Այս որ ալ Հովհանքաբիոցի ընակչոց մեծ մաս
քրիստոնեաց էր, Նոյն առենին Ծննդեաւ Բ. Ի.
Տօրը մայզութեաւ, իրրեւ անոր յաջոր
գահ ելու: Քայլոր գուտանին մեջ Հասարակոց ու
բախութիւն եղաւ: Ինչու որ Վաղքը ասաց վրան
բայօք ժաղովորդեան յայսը: Արդէն իրրեւ թեպատ
ժառանակ՝ ամենուն սիրոյ ու յարդ թեհուն ուստի
կան եղած էր: Ինչ չէ թէ մինակ ժաղովորդեան
սիրելին, հապա նաևւ իր ծերունի ու հիւանդ
չօրն աշաց բերին էր: Եկրամիւնն այսպիսի ժա

մանակ մը դլուի ու սիրո ունեցազ թագաւորի
մը հարկաւոր թիւն աւներ, հայր ու պատեր ամայն
տէր բըստու այնորփի ազդի մը, որն որ քրիստո-
նէով մէամբ աչ իր գաժան ու իրաւ նկարագիրը
գեռ բողոքացն թազ առաւծ չէր: Եւ իրաք աղ-
ժողովուդ ան ուկներաց թիւնը պարագ չելու, վասն
զի Անդրևս ծողովորդեան բազմացած ու թագաւ-
որութեան արժանի նարդ էր: Խնդ չէ ինչ մի-
նուկ իմաստուն ու քաջ, ոյլ նաև որդուր եւ-
առաքինի էր, եւ մինակ ծողովորդեան բարիկը կը
բազմար: Երդուրութեամբ, ու բարեպաշտութեամբ
թուզաւրեց, եւ քրիստոնէական եկեղեցոյն զա-
րաւոր պաշտպանն էր: Քրիստոնէական կրօնը կը
սիրեր, եկեղեցականները կը յարդէր, մորութիւնը
խսախի: Կը պատճէր եւ առավիճութեան արդիւն-
քին առաջ կը գարձատիր: Ճողովուրդը զինքնի
իրրեւ հայր բոլմանդակ գաւառին կը սիրեր, եւ
իրրեւ իշխան ու աշեր կը մ.ծարեր եւ իրան կը
վախճանար: Բայց ուրիշ ամեն բարի ու մեծարշ
մարդկանց պես, ինքն ոյ Երկիրն նախարարաց,
կոմներու, եւ իշխաններու մէջ շատ թշնամի նո-
խանձութեր ուներ: Զիրէնկ' հայրենեաց բարւզն
վախճանաւ վաստրելու: Համար, պէսք կը քանին
մը զինքէր ընել: Ամեն կողմ' իր համբաւը կը տա-
րածուեր, ու քանի մը իշխաններ կը բոլշութինն
Հռուգալիսցի հըլք եւ առարինի թուզաւրը ի-
շենց փեսոյ ունինալ: Գերաննիսցի բորոյ իշ-
խանները մեծ յուսոյ մզ են, բաց ի պերդուց-
ր: Պատիւրացի Անուքոսի աշխարհակումնէն, որն
որ ոյսպիսի բարձր պատուց մը համեմէլու ամե-
նեւին չէր յուսուար: Բայց Կատարենամութիւնն ա-
սոր գուստորը Հունդարիսցի փառաւոր թագաւորին
ամուսնի սրչացած էր: Աղջկուն անունը Գերդրու-
տու էր: Անդրէաս աս համեստ ու առաքինի իշ-
խանու հին Աւատրիսցի Սաքիցքախ արքունեաց մէջ
տեսաւ: Զինքը իրեն ամս սին ընտրեց, եւ առ
ընարաւթիւնը իրօք ալ իր մասոցն ու անառն մէջ
պատիւր տեսնենք յաջորդ զինքն մզ:

Հ քեզ ու փառաւոր հարսնակէն երկու տարիի
Լաբը Հանգարիսայի թագաւորին արքունիաց մէջ
Նշանակուի կատաւոր ու ցնծարից ծննդեան տօն
Մայ կատարաւեցաւ : Առ առնը, գորն որ բոլոր
Երկիրն ուրախութեամբ եւ օրհնութեամբ մէկ-
տեղ կը առաջինքէր, Եղիսաբէթին հնադեան հա-
ճար եր :

ԳԵՐԻ Բ.

Եղիսաբեթին տպաշումը ի սեր :

Եղիսաբէթին ծնունդը չէ թէ միեւնկ պրո-
նեաց ու թագաւորակիստ քաջքին հաւառ նաև
բռնադակ գաւառին մը անդամաշի ուրախու-
թին պատճառեց աւագուհին նոր զինքն արաւա-
քոյ կարգի երջանիկի կը զգապի Օրէնքը շնորհա-
լից ուրախածը եւ շնորհակալու սրափի զանիկու-
թառութց հայրենիք հօգանաւորութեանն յանձնեց-
հօրը նոց ու մինն ալ ասէտ վար չէր մնար :

Անազուհին պրկեն շնորհաց աղջու առջի ան-
գամ՝ անսներուն՝ օրսին մեջ բարի առաջադրու-
թիւն և անհայտ էր, զանիկան ինք սնձամբ կրո-
թելու, և չե թե մինակ աշխարհքին՝ այլ նաև
Աստուծոյ ու երկեղի համար։ Առօտի զանիկակ իր
կամքակը կը մատցանէր։ Որբացը իր անկողիքոյն
քավը կը դներ, որպէս ով սիրելի արորունը գի-
շեր ցորեկ գորովագութ մօրմնե հոկտի, պաշտ-
պանութ ու հոգ աջուրի թեպէտ եւ քանի մ'ար-
քուելոց տիկնիներէն զպուրունեցա։ որուր ի-
րենիր զիրենք լաւագոյն ու խօսեմ կը համարէին,
բայց համեստ իժաղուհին ասիկա բանի անդ չեր-
գներ։ Ան բանը՝ որն որ ուրիշ մեծառուն մայրեր
իրեն։ Նեղացոցին բեռ մը՝ զայեակներուն կը
թողուն, ինք մայրենի ու քամաւթիւն կ'անու աներ,
ու ասիկակ աշխարհքիս ու բախութիւններէն ա-
մեն, ին մէկուն ֆեռ չեր ու զեր փոխել։

Վայ առաջնութեա ի վեր է ըլքանիկ ժաման ինք զինըը,

որը ափ որ վայելլում իմ կը նկրեր, ալքունեաց
ազմկորից հաճախի նուրեն կը զգէեր: Ար սիրել
տղուն ունեցած զորպայից ցանկութենէն, ուստ
րահանէն շատ կանուխ կը Տևանար մարդկան
ընկերութենէն, որոնց շոշաբրթութիւնն ու առու-
քալաքալարութենէն հիմակ յառաջանընէ աւելի
իրեն անախորժ կու գային, եւ պահելու սենեան
կը որրոցին քայ կը վայէր կու գոր: Ա՛յ, ա-
ւաճանակ իր մայրենի սիրուն անպատմելի ուրա-
խութեանը: կը թցուեր: Ցողւն ծիծաղդ ու Նյո-
խէ շաքքը, Խօսի մըն էք, որն որ իր սրտին մե-
զգահեմանը կը պատճառէր: Գորն որ մինահ զո-
րովապատմ մայր մը կը հանենայ: Խոյց սպազոյն առ
հասարակ իր վրա կը նեղանային, ու նոյն իր
թագաւորն անոր ընկերութիւնը թող տալու-
երթայուն վրաց տժգոհ էր:

Օր մը թագուհին, ըստ սովորութեան, առան-
ձնն իր սենեակը կը նուռեր ու սիրուն տղան դիրէ
տառած կը շարժէր: Կոյն ասեն թագաւորը ներ-
մատ, եւ իր Ճականին վրոյ ուր ամսի մը սրտին
նեղութիւնը կը աշցունէր: Թագուհին անոր դա-
լուսունան պատճառը գուշակելով ծիծաղդական
գեմբով մը զիմանցն ելաւ: Եւ իսկապէս այ չե-
խարուած: Թագաւորըն անոր խիստ յանդինան
նութիւն մը առա բանան վարժունքին համար
որուն վրոյ բարոր ալքունիքը քանըքատ կ'ընէր
Հեղաբարոյ ամուսինը զինքն ամեննե, ին շընդմի-
շց, հաղա, երբոր մազա որը խուրը լմինցու-
նէ ան ասեն մնկ վինքը հանդարտութեամբ է:
անարքերութեամբ մը պաշտպանելը, որն որ շո-
քիչերուն յատուկ է:

“Ոլլիքնի Ընդրեաս, ոյտովն սկսաւ խօսելու
մայր մը Թագուհի բլլարուն համոր իր ողբե
ռեար և քիչ սիրել: Հմենէն սոորին հպատա-
կաց պէս թագուհոյ մը սիրութ մայրենի սիրա շ-
մի: Ասցզ կը ըստ, նաև թագուհի մը իրեւ ա-
մուսին եւ իբրև մայր տակից զուս բարձր պատի-
ու պարագագութիւն մը շինանշար, պատճեն ի-
որդիքնի իր պանուն մը կը թե որ Խոտուծոյ Հա-
նց, թագաւորական ցեղին զարդ, հօրինուն պար-
ամիր, մօրերնուն ուրախութիւն ու հպատական
երջանկութիւն ըլլան: Եւ գան, սիրելի Անդրեա-
որ, մեր սիրելի որդուն պանուն հնծմէ քիչ գտնի
ա սեր կը դժու, եւ անոր քոյ նցն ուրախու-
թիւնը շես փնտռեր, որն որ իմ սիրոս երջանի
կընէ, յանդիմանութիւն մը շիկնար սկրելի քեզ
հայրութիւնակ առկացոց մը կը ըստ թէ բնշպե-
հօր մը սիրութ մօր սրտին առարեեր ե...:

Հայ թագուհին բարձ, և պատասխան աշխալ
Ները սիրեցի աղջկա կրծքոց վայ գործագ ճիշ
Ճեզ ։ Տառե հաւատահի մը ախ կը հիմատե։

Ժայռագիրներին ամսաւոր առջև ամչցաւ մաս
անե իր առողջերկն այ պրոռնը եկաւ । Աբրա

ոյնպէս լեցուած էր, որ չէր կրնար երկայն թիզնիքը բռնել, չայրական սիրով մ'առաւ, աղամ մօքը զբեկն եւ իր կրծոցը վայ դրա ճնշեց և, խսելու սկսուած Սայդ է սիրելի Գեղրուտ իրաւունք ունիս. Հօր մը սէրը մեկ կրնայ ըլլալ բացը մօք սէրը տնհանութեան մէջ է: Հայր մը յանձն որդւոյն ննը դիմքն աւելի կը սիրէ. բայց մայր մը իր որդւոյն վայ ննը դիմքը կը մտնայ Հայր մը ծնողոց ուրախութեան քաղցր պատապ կը քանչէ. բացը մայր մ'անօր մէջ պառուց տրի կերպն համար քաղցր վայելունքն արգէն կ պանձի: Առ ուրիշնեան առ սիրելի ու երկարանի հրեշտակ

տակը . արժանի է որ այսպէս մ.թ դրովով քեզէ
սկսութ . ոս Երինաւոր տունիք , քու մայրենի ինաւու
քուք հոգաւոր յառաջ տար . եւ սատղիւ ալ ու
թիշ տեղ շիկընոր աւելի աղեկ յաջողիւ , մնացես
որ քու իննամակար թեամիկ տակ : Թողութիւննե
տուր , միջելի գ.թ դրուսա , թէ որ զբեկ վատա-
ցաւցի նէ : Ասկից ետքն ալ այսպիսի յանդիմա-
նութիւն մը չեմ տար , եւ քու մայրենի արա-
խաւթեամիկ գէմ չեմ կինու :

Այսպէս խօսեցան. Թագաւորը ու մագուշը
ձեռքից թողժաւելով ելաւ իր գործեցն զնաց:

Վուստուքնեւ սկսեալ, զ արձեալ թափահին յա-
ստօռան պէս քաշուած կազպէր, եւ մեծ փա-
թով նկա զիդին որդւշն ինամակառա թիւան ու
կրթաթիւան կու աար ։ Ցաղը վարդի կոկնի մը
պէս երթալով կը բացուեր ու զարդի մը պէս
շնորհաք ու գեղեցկութեամք, թէ հոգաւոյ ու մէջ
մարման կը զարդանար։ Քանի որ Երլանիկ մարդ
անոր մէջնալը կը աւեներ, ներքուսո կուրախա-
նար, շնորհակալ կը ըլար ըստածոյ եւ որ քա-
ղը իր ինամակը կ'աւելցըներ, ու որ տուր վայ-
աեցի կը աւեներ թէ ինչոքէս արարիչն իր որդին
թէ մարմանը ու թէ մասուս ձերքերով զար-
գալու է։

“||4. բարեկար Ասուուած, այսպէս անդամ մը
իմոց ու հին առուուանցուան ազօնիքին մէջ կաղը-
թէր. տուր իմ մայրական սրախ համեմերումիւն-
որ իմ որդիս, զօրն որ ինձի պարգևեացիր ո-
յանձնեցիր, կարհնամ այնուկս կրթել, որ իր վա-
հաճիս ու իմ վւաս ալ գոհ ըլլաս։ Ըստ բա-
կրծամ ընել, բայց իսկեւ շատ քիչ բան յառաջ-
կու դայ, ինկ մեծ մասը քու հայրական օրչնու-
թենէք կախում ունի։ Այ բարի հոգը, ոս սրհ-
նութիւնը ինձի ու իմ որդիցոյ մի վանար։ Ա-
անձնագ արարածը քու հոգընի պաշտպանութեանց
առին առ, որովքս զի բարի հոգի մը զննըլ կա-
ռավարէ, բարի հրեշտակ ոյ զինքը պաշտպանն
ու բարօյն սերմը անօր փափուկ սրտին մէջ ա-
ռանց որումն բռնանի եւ ամի հարիքաւոր որու-
ցը տարգ թէ աս աշխարհքին ու թէ անոնի
աշխարհքին համար։

Կա սրտկան աղօմքը ներով զօրացած, բարեկաց թագուհին իր որդի զին կրթութեան մեջ գործքը միշտ հաւասար սիրով, համբերութեամբ ու ևս անփառակ յառաջ կը ասենք: Անը աւելի միտ կը գներ, որ այլուն ամէն մէկ մարմառոր ու թէ հոգեւոր տրամադրութիւնը, կամաց կամաց աձմնութը բարպարական ուղղութիւն մ'ուստեղ: Ես ասոր համուկ իբեն երեն առաջնորդ՝ իմաստութիւնն ու կրնեն կը պահի: Այս զին պղափիկ եղիսարեւ մինչ չէ մէկ մինակ մասոց հասրանաւ կրօնական կամ առաջարկութիւն ուղղութիւն ու պետք կը տայ:

Տղու մասց կարուղ թիւնը կը կրթեր խմացի
մայրը լնդ հոնքաբէն իրին հասակին համաձայն
խօսակցածիւներով։ Պաճու ճապատանքի հետ
խաղաց, պարտեզը ու բաց ոչի մեջ մէկտեղ
ժուռ գալը բաւական խօսակցելու նիւթ կը մա-
տակարարէին։ Առաջ ու զուարթ աղջկանը աշ-
խաւ ժութիւնը զինքը կը բռնէր, որ մէկ կոզմիննէ
թէենեւ ամսաւութեամբ կամ շարութեամբ շագա-
կանի, եւ միւս կողմանէ ոյ բաց սիրտ ունենալը
ու աղջուակն վասահութիւնը չկարսար։

ՎԻԵՆԱՆ ԴՐԱՄԱՓՈԽՈՒԹՅԱՆ ԸՆԹԱգ

1857 ՀՈՒՆԻՏԵՐԸ	Մ-21 (49)	2 (21)	3 (22)	4 (23)	5 (24)	6 (25)
Առաջնական 100 դրաման. ֆիլ. - ութեած ֆիլոր. 87½		87½	87½	88½	88½	2 միլիոն սեպական հարց
Առաջնական 100 ըստ/շաբաթի ֆիլոր. "	106	105½	105½	106½	106½	1/3 "
Դիմումայ 300 դրաման. միլ. "	"	104½	104½	104½	104½	2 "
Լուսական է առած ութեածն. "	"	10.15½	10.16	10.17	10.17	10.18½ 3 "
Համագործ 1400 մարդ ութեածն. "	"	"	"	"	"	2 "
Մասնակիութեած 300 դրաման. "	"	123	123	123	123½	123½
Միլիոն 300 առաջնական դրամ. "	"	103½	103½	103½	103½	2 "
Խարիզ 300 դրամ. "	"	123½	123½	123½	123½	2 "
Խորոշ թուրք առ Մայիս 120 դր. միլ. "	"	103½	103½	103½	103½	3 "
Խորոշ, 1 տասնու առ ֆիլոր. ֆիլոր.	"	"	"	"	173	31 օր "
Գործութ. "	267	267	267	267	267	31 "
Ա Ֆրանս. միլ. դր. "	"	9½	9½	9½	9½	9½
(Arago) Ա բարձր. "	"	6½	6½	6½	6½	6½